

Изјаве Страна Оквирног Споразума о сливу реке Саве – тачка 3.

Уважене екселенције, поштоване колеге, даме и господо,

Република Србија је најнизводнија земља у сливу реке Саве и сви утицаји на воде ове реке сабирају се у нашем делу слива и утичу и на режим воде Дунава.

Уважавајући ту чињеницу, као и чињеницу да се изворишта за потребе водоснабдевања градова који леже поред реке Саве и двомилионског Београда налазе у приобаљу реке Саве, ми као земља смо изузетно заинтересовани за сваки облик сарадње на заштити и побољшању квалитета вода као и заштити од свих облика штетних дејстава изазваних водама.

Један од приоритета Владе Републике Србије је интеграција земље у Европску унију, а да би се овај приоритет реализовао очекује нас велики посао који се тиче преношења и примене захтева европских директива у области животне средине, односно заштите вода и заштите од штетног дејства вода. Посао који је пред нама захтева озбиљан рад и улагање великих финансијских средстава, посебно на нивоу локалних самоуправа. Крајем 2014. године одржани су састанци Експланаторног и билатералног скрининга са Европском комисијом, а Влада Републике Србије усвојила је 5. септембра 2015. године документ Статус и планови преношења и спровођења правних тековина Европске уније за поглавље 27 Животна средина и климатске промене, којим су планиране наредне активности и процењени трошкови примене финансијски најзахтевнијих директиви. Према тим проценама само за инвестиционе улагања за примену директиве које се односе на воде у периоду до потпуне примене директиве биће потребно више од 8 милијарди евра.

Током 2015. године завршена је израда Нацрта закона о изменама и допунама Закона о водама чије доношење је планирано за 2016. годину. Такође, интензивно се ради на припреми новог Закона о водама чије доношење је планирано за 2017. годину и којим би се, уз доношење потребних подзаконских аката током 2018. године у потпуности пренело законодавство Европске уније у области вода у наше законодавство. У области управљања водама у претходном периоду Министарство пољопривреде и заштите животне средине је припремило најзначајнија стратешка и планска документа, Влада Републике Србије је усвојила значајан број подзаконских аката и предложила измене и допуне закона из области заштите животне средине, којим су обезбеђени услови да се у законе Републике Србије пренесу одредбе Оквирног споразума и усвојених протокола.

Завршена је израда Нацрта Стратегије управљања водама на територији Републике Србије - единственог стратешког документа за територију Републике Србије, Нацрта Плана управљања водама за слив реке Дунав и то на основу карактеристика вода, утицаја на њих, листе циљева животне средине и водног биланса са програмом радова и мера и начина на који ће утврђени циљеви бити остварени као и Нцрт Плана заштите вода од загађивања. Суседним државама је у складу са Протоколом о стратешкој процени утицаја на животну средину Уједињених нација достављено обавештење о изради Стратегије управљања водама на територији Републике Србије заједно са прописаним формуларом и изводом документа, у циљу њиховог изражавања жеља за учествовање у прекограницим консултацијама. Коментаре на достављени текст добили смо од Републике Хрватске, Републике Бугарске и Румуније, на које је послат одговор. Такође, иста процедура се спроводи за План управљања водама за слив реке Дунав.

Основни стратешки циљ је постизање целовитог и усклађеног водног режима на целој територији Републике Србије, односно, обезбеђење таквог управљања водама којим се постижу максимални економски, социјални и еколошки ефекти на правичан и одржив начин и уз уважавање међународних споразума. Да би се постигао основни стратешки циљ, пре свега је потребно обезбедити одговарајуће законодавне, институционалне, финансијске и друге капацитете и услове за развој сектора вода. Према Стратегији, реализација развојних програма у првих десетак година захтева обезбеђење средстава у износу од око 3,5 милијарди евра и то за области: водоснабдевање, заштита вода од загађивања, заштита од штетног дејства вода и мелиорације. Спровођењем Стратегије ће се, осим постизања планираног циља, како у периоду реализације инвестиција тако и у каснијем раду изграђених система обезбедити и нова запошљавања у овој области а такође и обезбеђење предуслова за развој других привредних области, како због обезбеђења потребних ресурса, унапређења квалитета вода тако и због заштите од поплава, а такође тиме се обезбеђују услови за спровођење зелене економије и одрживог развоја. Планирано је да у наредном периоду буде завршена процедура припреме и да Влада усвоји Стратегију управљања водама на територији Републике Србије и План управљања водама за слив реке Дунав са програмом мера до септембра 2016. године. Такође, планирано је да се наставе активности на доношењу Плана заштите вода од загађивања.

Такође, са партнерима из региона учествујемо у процесима сарадње и припреми и спровођењу бројних пројекта везано за управљање водама.

У области водног саобраћаја, Република Србија је у претходном периоду остварила значајне резултате. Сектор за водни саобраћај и безбедност пловидбе је у периоду од маја 2014. године до маја 2016. године,

интензивно радио на осавремењавању прописа у области водног саобраћаја. Припремљено је и усвојено укупно 4 Закона и то Закон о изменама и допунама Закона о пловидби и лукама на унутрашњим водама, Закон о измени и допуни Закона о државној припадности и упису пловила, Закон о изменама и допунама Закона о поморској пловидби и Закон о трговачком бродарству и 33 подзаконских аката. Примена нових прописа започела је одмах након усвајања. У области унутрашњег водног саобраћаја остварено је 99% усаглашености домаћег законодавства са прописима Европске Уније и одлукама Савске комисије, што је потврђено током последњих разговора са Европском комисијом.

Током 2014. припремљена је и усвојена 31. децембра 2014. године прва самостална “Стратегија развоја водног саобраћаја Републике Србије 2015-2025”. У циљу спровођења Стратегије усвојен је и Акциони план који је кључни механизам за спровођење Стратегије за период од 5 година којим су дефинисане конкретне мере и активности са роковима, задацима, органима и организацијама надлежним за спровођење Стратегије као и приоритети унапређења речне привреде Републике Србије у складу са европским плановима развоја саобраћаја. Одбор за праћење реализације Стратегије је утврдио да је током прве године примене Акционог плана спроведено 70% планираних двогодишњих активности, од којих је била најзначајнија хармонизација домаћих прописа са прописима Европске уније према Националном програму усвајања правних тековина ЕУ од 2014-2018. године, појачан надзор у циљу смањења сиве економије, усвајање правила о техничком одржавању међународних водних путева кроз Србију.

Интензивирано је учешће у сесијама међународних организација односно Савске и Дунавске комисије. Започета је билатерална сарадња са Републиком Мађарском, односно преговори око успостављања слободне пловидбе за зве трговачке заставе на реци Тиси у циљу потписивања новог споразума о пловидби у 2016. години, којим ће бити коначно стављен ван снаге стари споразум из 1955. године.

У оквиру пројектних активности у области водног саобраћаја, припремљена је тендурска документација за пројекте на 6 критичних сектора Дунава од Бачке Паланке до Београда, у циљу обезбеђивања минималних дубина и ширина пловног пута у периодима малих вода. Реализацијом пројекта пловидбени услови на Дунаву постаће предвидљивији у смислу расположивих габарита пловног пута, поузданији у смислу логистике и планирања превоза и конкурентнији у односу на упоредиве видове транспорта.

У складу са изменама Закона о пловидби и лукама на унутрашњим водама и Уредбе о условима које морају да испуњавају луке, пристаништа и

привремена претоварна места, започета је процедура проглашења лучких подручја дуж токова пловних река.

Успостављена је интензивна сарадња са новоформираним Сектором за инспекцијски надзор и уведене су следеће новине у области функционисања водног саобраћаја:

- Спроводи се континуирана контрола како домаћих, тако и бродова под страним заставама и у лукама и током саме пловидбе;
- Уведена је редовна контрола исправности свих бродова, марина, сплавова - ресторана и сплавова за рекреацију и чамаца, на свим пловним рекама и језерима;
- Успостављена је прва електронска база података за регистроване бродове, сплавове и чамце у Републици Србији;
- У сарадњи са Агенцијом за управљање лукама, покренут је поступак превођења нелегалних претоварних места у легалне.

Упркос неповољним хидролошким условима у претходном периоду, на пловном путу кроз Републику Србију, редовним одржавањем, омогућена је безбедна и несметана пловидба. Све претходне активности указују на недвосмислену посвећеност Владе Републике Србије за унапређењем овог вида транспорта. Све што је до данас урађено и полако постаје видљиво широј јавности, представља још једну потврду да има смисла у потпуности дати себе за реализацију циљева у које верујемо.

Сигурна сам да ћемо у предстојећем периоду понудити једну нову визију, нове идеје како да сектор водног транспорта институционално учинимо још ефикаснијим, али и да решења које ћемо као администрација предузимати, учине ову грану транспорта и све њене привредне субјекте компететивнијим на укупном тржишту него што је то данас. Ту нам пре свега предстоји предузимање мера и спровођење пројеката који ће омогућити убрзани развој лучког система Републике Србије, трговачке флоте под српском заставом, али и реформа дела образовног система који ствара кадрове у пловидби, како би га учинили компатибилним са савременим трендовима у Европи. Дакле, морамо да урадимо још доста како би створили укупни правни, економски и институционални оквир који ће генерисати већи профит за привреду, а држави стварати додатну вредност коју унутрашњи водни транспорт свакако доноси.

Овом приликом желим да истакнем нашу снажну подршку регионалној сарадњи, намери за наставак максималне ангажованости на даљем развоју сарадње као и да изразим захвалност за досадашњу подршку Европској унији, Конвенцији о водама и других партнерима у регионалним иницијативама и реализацији пројеката који су допринеле спровођењу како

националних тако и регионалних активности, посебно везано за спровођење Оквирног споразума о сливу реке Саве.